



Välkomna!
Scanna QR-koden.
Svara på frågorna.

Studie kring språkstörning Hur kan vi arbeta?

En kvalitativ intervjustudie av
Camilla Åkesson och Malin Rehnström

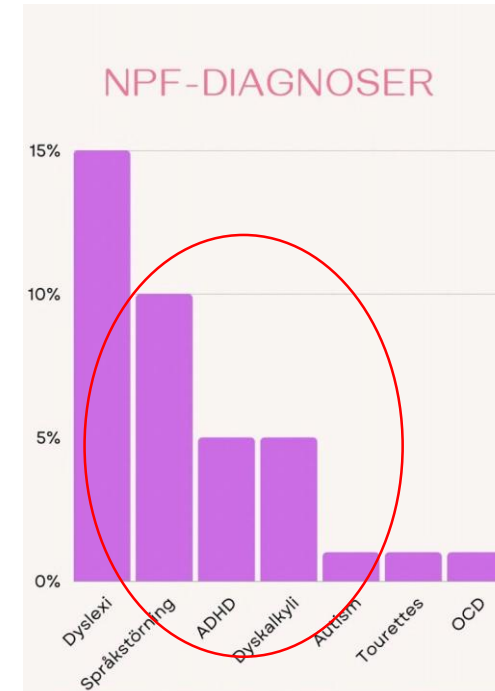
Studiens syfte och forskningsfrågor

Följande frågeställningar är centrala i studien:

- Hur beskriver lärare i årskurs 1 till 3 att de arbetar med elever med språkstörning och vilka anpassningar gör de i arbetet för att i förlängningen öka elevernas måluppfyllelse?
- Vilka utmaningar beskriver lärare att de har i arbetet med elever med språkstörning?
- Vilka framgångsfaktorer beskriver lärare att de har i arbetet med elever med språkstörning?
- Vilket stöd beskriver lärarna att de vill ha i arbetet med elever med språkstörning?

Språkstörning/DLD (Developmental Language Disorder)

- ▶ Neuropsykiatrisk funktionsnedsättning (NPF)
- ▶ Osynlig funktionsnedsättning
- ▶ 8-10% beräknas ha språkstörning
- ▶ DLD upptäcks oftare
- ▶ Ärftlighet och samförekomst



Olika sorters språkstörning

- ▶ Generell språkstörning
- ▶ Expressiv språkstörning
- ▶ Impressiv språkstörning
- ▶ Fonologisk språkstörning
- ▶ Pragmatisk språkstörning
- ▶ Fler undergrupper finns



Vad innebär språkstörning?



Tänk språkstörning!

- Upprepar frågor eller instruktioner för att få mer tid att formulera ett svar.
- Utelämnar ord eller har svårt att komma på vad något heter.
- Svårt att förstå längre instruktioner och uppmaningar, både muntligt och skriftligt.
- Kastar om ord i meningar.
- Ger vaga eller ospecifika svar, säger "jag vet inte" eller håller med istället för att svara.
- Förstår och kan färre ord jämfört med jämnåriga.
- Förväxlar och/eller använder fel böjning på verb. Till exempel att man använder skrattar istället för skrattade.

Studiens resultat vs forskning



▶ Strukturerad läsinläring



▶ Ordförrådsarbete

▶ Förberedelser



▶ Fokus

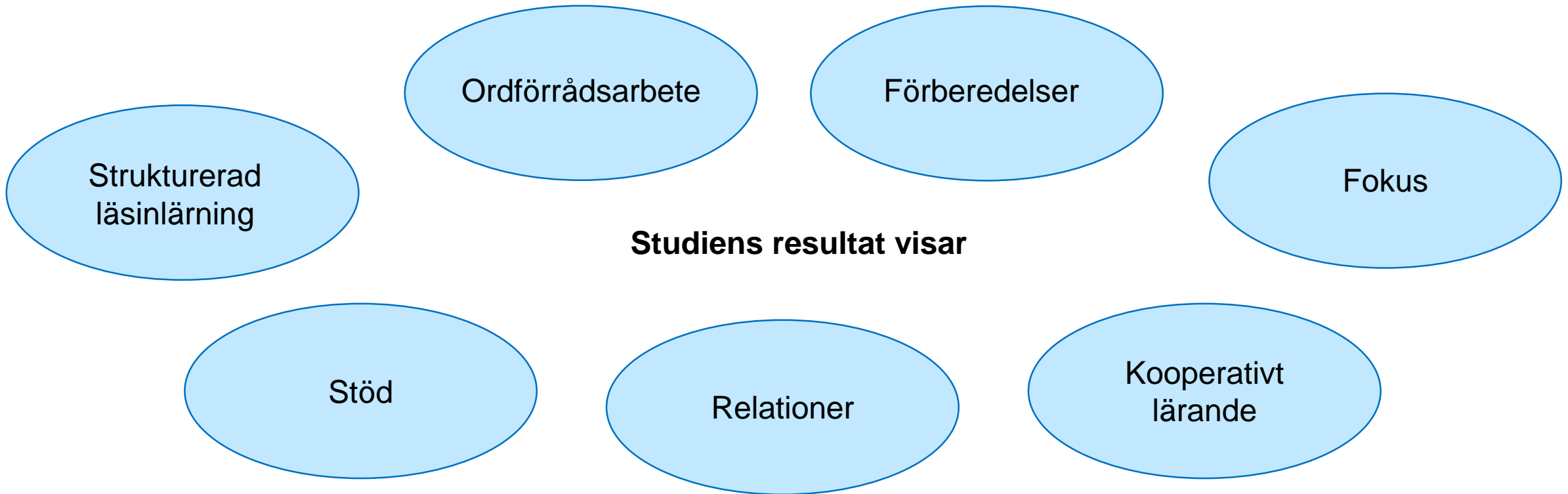
▶ Kooperativt lärande

▶ Relationer




▶ Stöd för lärare



Hur arbetar vi framgångsrikt?



Studiens kunskapsbidrag och vidare forskning

- ▶ Utarbeta gemensamma riktlinjer för arbetet med elever med språkstörning på kommunnivå.
 - ▶ Gemensam fortbildning 
 - ▶ Kollegiala samtal
 - ▶ Stöd från logopedier 
 - ▶ Samförekomst
- ▶ Ökar kooperativt lärande måluppfyllelsen för elever med språkstörning? 



SPRÅKSTÖRNING

DLD = developmental language disorder

Språkstörning innebär svårigheter att förstå och använda språk.

Språkstörning kan ta sig olika uttryck mellan olika personer, mellan olika situationer och variera över tid.

Hur kan svårigheterna se ut för elever med språkstörning?

- Svårigheter i socialt samspel
- Brister i ordförråd och ordmobilisering
- Berätta sammanhängande
- Sätta ihop korrekta meningar
- Arbetsminnet (kunna hålla kvar flera saker i minnet under arbetets gång)
- Förstå talat och skrivet språk
- Förstå sådant som sägs mellan raderna
- Långsam läs- och skrivutveckling

Språkstörning har inget med smårhet att göra.

Hur kan man arbeta med eleverna?

Struktur, stöttning och hjälp att hålla fokus genom:

- ✓ Vuxennärvaro i leken
- ✓ Förförståelse och förberedelse
- ✓ Visuellt stöd
- ✓ Ordförrådsarbete
- ✓ Repetition
- ✓ Anpassa talhastighet, konkret språk
- ✓ Återkommande lektionsstruktur
- ✓ Stöttande interaktion (ej kontrollfråga)
- ✓ Regelbundna pauser
- ✓ Ta hänsyn till enskilda eleven!

Säg "Vad ska du göra?",
säg inte "Har du förstått?"

Bygg RELATIONER!
Det tar tid men är värdefullt.

Vägledande undervisning genom:

- ✓ Modellering (prata om det du gör!)
- ✓ Kooperativt lärande (genomtänkta par/grupper)
- ✓ Ljudningsmetoden och strukturerad läsinläring
- ✓ Cirkelmodellen/genrepagogik
- ✓ Läsförståelsestrategier
- ✓ Formativ bedömning

Malin Rehnström & Camilla Åkesson

Bra länkar

- ▶ <https://www.gu.se/gnc/sprakstorningdld>
- ▶ www.språkforskning.se
- ▶ @logopedisabelle
- ▶ @logopedjulia



Vill du bli berörd – Läs Socialstyrelsens rapport:

Socialstyrelsen. (2019). *Kunskapsläget kring förekomst och konsekvenser av språkstörning för normalbegåvade unga och vuxna i ett livsperspektiv.*

<https://kunskapsguiden.se/globalassets/globala-block/funktionshinder/sprakstorning/konsekvenser-av-sprakstorning.pdf>

Länk till vår studie - <https://hdl.handle.net/2077/78545>

Länk till Pedagog Jönköping och en sammanfattning av studien -

<https://pedagog.jonkoping.se/nyhetslistning/nyhetsarkiv/2023-10-10-camilla-och-malin-har-skrivit-uppsats-om-sprakstorning>